

Verslag Werkbezoek Fase 1

Gemeente Breda

Project: Klimaatstresstest Waterkring de Baronie
Betreft: Verslag - Werkbezoek Fase 1 - Gemeente Breda
Datum en tijd: Donderdag 12 september 2019, 09:30-12:00 uur
Locatie: Gemeente Breda

Aanwezig:

Miranda (Gemeente Breda, Energietransitie)	Eefje Remijn (Gemeente Breda, RO jurist)
Jaap Jansen (Gemeente Breda, Stedelijk Water)	Martijn Klootwijk (Gemeente Breda, Manager Stedelijk Water)
Vincent Kuiphuis (Gemeente Breda, Stedelijk Water)	Marij Zegers (Gemeente Breda, Manager Groen)
Frans Keulaars (Gemeente Breda, Stedelijk Water)	Martine Kreuger (Gemeente Breda, Communicatie/Participatie)
Lennard Stigter (Gemeente Breda, Stedelijk Water)	.. (Gemeente Breda, Ruimtelijke adaptatie)
Amber Schaafstra (Gemeente Breda, Trainee)	Olga Pleumeekers (Nelen & Schuurmans)
Alette Barel (Gemeente Breda, Civiel)	Emile de Badts (Nelen & Schuurmans)
Bas Hoefijzers (Gemeente Breda, Stedelijk Water)	

1. Opening en een korte voorstelronde

Het eerste werkbezoek van de gemeente Breda heeft als doel het halen en brengen van informatie omtrent klimaatadaptatie. Aanvullend het inventariseren van functies binnen de gemeente, kwetsbaarheden en kansen.

Alle aanwezigen is gevraagd of ze een rol voor zichzelf zien op het gebied van klimaatadaptatie. Iedereen gaf aan een rol voor zichzelf te zien binnen klimaatadaptatie.

2. Invullen enquête

1a. In hoeverre leeft het thema aanpassen aan een veranderend klimaat binnen uw organisatie?

Binnen de gemeente staat klimaatadaptatie hoog op de agenda van het bestuur. Zo geven zij bijvoorbeeld aan een snellere CO2 reductie te willen bereiken door een groot aantal woningen van het gas af te halen. Het is echter nog moeilijk om klimaatadaptatie binnen de gemeente in de praktijk te brengen en mensen mee te krijgen. Vergeleken met de gemeente Rucphen is dit dus anders, waar klimaatadaptatie meer bij de medewerkers leefde dan bij het bestuur. De aanwezigen bij de werksessie in Breda gaven wel grotendeels aan bezig te zijn met klimaatadaptatie in hun dagelijks werk.

In de afgelopen jaren heeft Breda weinig te maken gehad met hevige neerslag, waardoor er dus weinig wateroverlast situaties zijn geweest. Hierdoor is er minder urgentie binnen de gemeente om te kijken naar klimaatadaptatie. Op dit moment merkt men dat het bestuur een bepaald kwaliteitsniveau eist waarvoor het budget nu nog toereikend. In 1 a 2 jaar kan dit door gestelde eisen vanuit klimaatadaptatie misschien niet meer toereikend zijn.

Alhoewel de aanwezigen aangeven klimaatadaptatie te willen gebruiken in hun dagelijks werk laten velen weten dat het moeilijk is om concrete doelen te stellen. Een voorbeeld hiervan is dat er binnen de afdeling ruimtelijke ordening aandacht is voor klimaatadaptatie in nieuwbouwwijken (bijvoorbeeld het nieuwe havenkwartier). Het is echter lastig om richtlijnen op te stellen voor projectontwikkelaars waarin gestuurd wordt op klimaatadaptatie. Een reden hiervoor is dat het opstellen van een lijst met maatregelen voor droogte of wateroverlast moeilijk is. Eisen die nu worden opgelegd kunnen binnen 20 jaar weer anders worden. Ook zorgen concrete eisen op het gebied van klimaatadaptatie ervoor dat er wrijving ontstaat met andere doelen van de gemeente. Zo ontstaat in feite een concurrentie voor de ruimte, waar klimaatadaptatie ook ingepast moet worden. Ook is het belangrijk dat de gemeente in de toekomst ook adaptief blijft; concrete eisen op het gebied van klimaatadaptatie kunnen leiden tot minder flexibiliteit. Voor de gemeente is het lastig te bepalen welke hoeveelheid risico acceptabel is.

b. In hoeverre is uw organisatie ook daadwerkelijk actief op het thema aanpassen aan een veranderend klimaat?

Uit de cijfers gegeven door de deelnemers en de antwoorden op vraag 1a blijkt dat de gemeente behoorlijk actief is.

2 Wat zijn volgens u de belangrijkste functies in uw gemeente die bestand zouden moeten zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering?

Er werd aangegeven dat alle aanwezige functies voor Breda belangrijk zijn. Als extra toevoeging werd de functie onderwijs genoemd.

3 Ziet u kansen om deze functies bestendiger te maken voor de gevolgen van klimaatverandering?

Ja.

4 Ziet u kansen om deze functies in samenwerking met Waterkring de Baronie bestendiger te maken voor de gevolgen van klimaatverandering?

Waterkring de Baronie geeft de gemeente Breda de mogelijkheid een netwerk op te bouwen en in gesprek te gaan met andere gemeentes. Specialistische zaken (die lastig als individuele gemeente uitgevoerd kunnen worden) worden nu regionaal opgepakt. Ook wordt aangegeven dat vooral op functioneel vlak de samenwerking erg leerzaam is.

5 Hoe staat uw organisatie (zowel ambtelijk als bestuurlijk) tegenover het betrekken van bewoners?

In wijken waar al maatregelen getroffen worden is een hoger niveau van bewustwording. De burgerparticipatie is bijvoorbeeld erg belangrijk bij de energietransitie (7000 woningen van gas af 2021). Wat voor de gemeente Breda uiteraard geldt is dat 50% van het areaal privaat terrein is en niet alle maatregelen kunnen op openbaar gebied gedaan worden. Het betrekken van burgers is noodzakelijk om de klimaatambities te realiseren.

6 Wat typeert uw gemeente?

- Duurzame stad in een groen park
- Bourgondische stad
- Geen voorloper in keiharde keuzes maken → urgentie wordt niet altijd gevoeld
- Staat in de top 10 van gemeentes met de meeste hoeveelheid verhard oppervlak
- Geen hoogbouw

3. Kwetsbaarheden en kansen per wijk

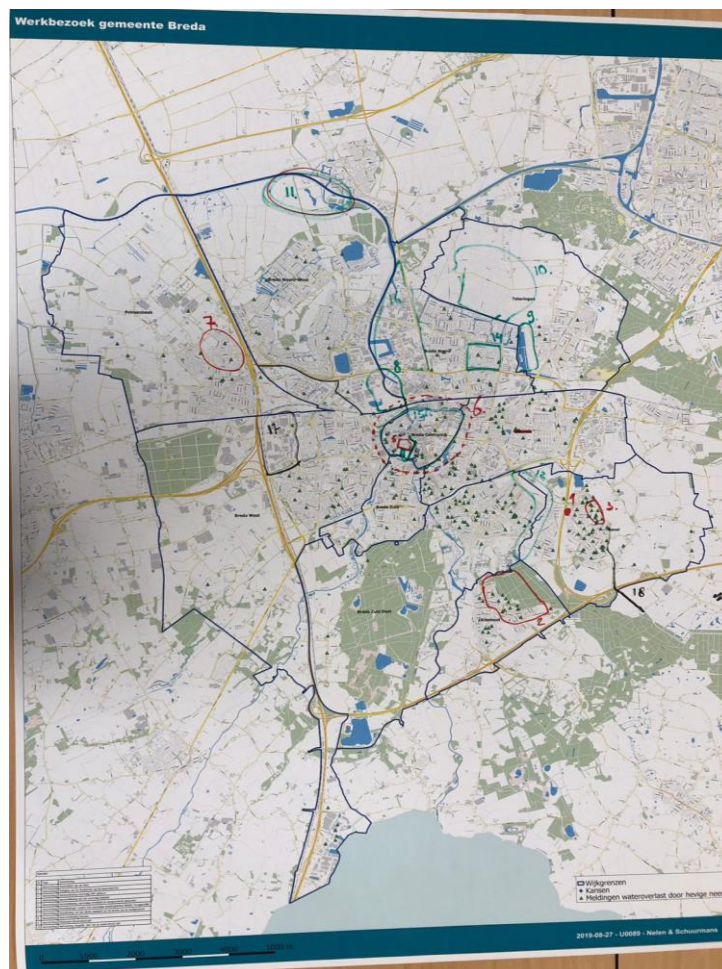
Door de aanwezigheden zijn er op de kaart kansen en knelpunten aangegeven. Hierbij kan het gaan om knelpunten binnen een van de vier klimaatthema's en kansen. Ook werd er een meer algemene discussie gevoerd rondom klimaatadaptatie bij de kaart.

Figuur 1 en 2 laten de resultaten zien van de kaart en de tabel na de werksessie.

Aantekeningen bij kaart:

Algemene problemen/kenmerken van de gemeente:

- Oprijvende stenen in straten met klinkers door uitdroging van zand (effect van langdurige droogte).
- Het afsterven van boomtakken door droogte -> vaker meldingen gedaan door bewoners.
- Door oppervlakkig wortelen drukken bomen meer bestrating omhoog.
- Vooral zorgen binnen de uitvoering of alles bijgehouden kan worden.
- Afname van het debiet van oppervlaktewater.
- De bouwopgave van Breda bedraagt 6000 woningen.

Figuur 1. Kansen en knelpunten kaart

Aantekeningen bij tabel:

Algemeen:

- Voor alle wijken geldt dat bebouwd gebied een belangrijke sector is en de bijbehorende infrastructuur.
- Energie is voor heel Breda een belangrijke functie, omdat de energietransitie impact heeft op de gehele gemeente.
- De sector veiligheid speelt op bedrijventerreinen een belangrijke rol.
- Hoofd infrastructuur in gehele gemeente is belangrijk (rondwegen + spoor).

Per wijk aanvullingen:

Bavel

- Heeft te maken met in- en uitbreidingen.
- Natuur: ecologische hoofdstructuur.
- Infra: sluiproutes.

Breda Centrum

- Water: ook voor recreatie.
- Veiligheid: de politie.

Breda Noord

- Gebouwde omgeving: zowel woonwijk als bedrijventerrein.
- Energie: 10kv station aanwezig.

Breda Noord West

- Bedrijventerrein aanwezig.
- Energie: er worden windmolens gebouwd.

Breda Oost

- Gezondheid: het ziekenhuis.
- Energie: zonnepanelen veld.
- Mobiliteit: bereikbaarheid is een ding.

Breda West

- Bedrijventerrein aanwezig.
- Veiligheid: landgrens (criminaliteit, smokkel).

Breda Zuid

- Water en natuur: 2 grote waterlopen langs de wijkgrens.

Breda Zuid Oost

- Grondwateroverlast gebied.

Buurt Ginneken

- Mondig en sjiem.

Prinsenbeek

- Landbouw en recreatie.

Teteringen

- Onderwijs.
- Droogte is een gevaar.

Waterkring De Baronie – Werkbezoek gemeente Breda
Wijken & Sectoren

	BAVEL	BREDA CENTRUM	BREDA NOORD	BREDA NOORD-WEST	BREDA OOST	BREDA WEST	BREDA ZUID	BREDA ZUID-OOST	PRINSENBEEK	TETERINGEN	ULVENHOUT
Gebouwd omgeving	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Water en ruimte		●				●	●	●		●	●
Natuur		●	●	●				●		●	●
Landbouw	●	●	●		●	●			●		
Recreatie en toerisme		●	●					●		●	●
Infrastructuur	●				●						
Gezondheid	●				●						
ICT en telecom											
Energie			●	●	●						
Veiligheid	●				●	●					

Figuur 2. Wijken en sectoren tabel

4. Afronding

De input die vandaag is opgehaald wordt door Nelen & Schuurmans vastgelegd op de kaart en de kansen worden in het klimaatportaal verwerkt.